

JOHN JONKES/BLOOMBERG VIA GETTY IMAGES

Långfilmsdebuterande Ali Soozandeh imponerar med sitt animerade samhällskritiska och humoristiska drama, skriver Annika Gustafsson.

Helvetesskildring som kryper nära

ANIMATION

Teheran Tabu

Tyskland/Österrike (Teheran Taboo), 2017. Regi: Ali Soozandeh. Med: Elmira Rafizadeh, Bilal Yasar, Jasmina Ali, Arash Marandi. Åldersgräns: 15 år. Längd: 1.36.

■ Vi har sett det i andra filmer om livet i Iran, det vill säga individens begränsade frihet, förtrycket, främst av kvinnor, korruptionen, dubbelmoralen, drogerna och sexhandeln men sällan så öppet och tydligt som här.

”Teheran Tabu” är å andra sidan ingen iransk produktion utan gjord med tyska och österrikiska pengar. Långfilmsdebuterande filmaren Ali Soozandeh väljer en animerad form där olika metoder blandas, bland annat en animationsteknik där fotografier utgör grundmaterialet för hur roll-

gestalterna framställs. Det ger en stark realistisk känsla men skyddar ändå skådespelarna jämfört med den vanliga spelfilmen. Bakgrunderna är ofta tecknade. Den här mixen drar in åskådaren i en galen helvetesskildring där tre olika kvinnors och en mans levnadsöden berättas. Historierna kommer betydligt närmare än den i Marjane Satrapis i och för sig utmärkta ”Persepolis”, efter hennes serieböcker, som jag lätt associerar till.

Huvudpersonen är den prostituerade Pari, som ofta utför sina tjänster i bilar och låter den stumme sonen Elias vara med i baksätet. Efteråt kan han använda kondomerna som vattenbomber och kasta ned dem högt uppifrån den lägenhet där han och mamman får bo. Väningen betalas av en jurist vid den religiösa domstol dit Pari gång på gång vänder sig för att få skilsmässa från sin make.

Han sitter i fängelse på grund av drogmisbruk.

Paris granne är en gravid kvinna som lever tillsammans med man och svärföräldrar, förvägras arbeta utanför hemmet av den otrogne maken och i hemlighet har genomgått flera riskfyllda aborter. Den unge grannen Babak studerar musik och försöker desperat skaka fram en stor summa pengar till den kvinna han hade sex med en kväll på en klubb. Hon säger att hon ska gifta sig veckan därpå och nödvändigtvis måste göra en illegal så kallad mödmsoperation inför giftermålet. Sanningen visar sig vara betydligt mer skrämmande.

Möjligen är de olika berättelserna något röriga i början, innan huvudkaraktärerna och deras handlingar skiljs ut för att mot slutet allt mer löpa samman. Men det är en anmärkning i marginalen i det feminis-

”På ytan visar Teheran upp en någorlunda anständig verklighet men Ali Soozandeh skär rakt igenom den med sitt skarpa öga.”

tiska, samhällskritiska dramat som verkligen inte saknar underhållande och humoristiska inslag.

På ytan visar Teheran upp en någorlunda anständig verklighet men Ali Soozandeh skär rakt igenom den med sitt skarpa öga och visar en vardag, ständig med dubbelbokföring och så mycket dramatik och smärta att tillvaron blir helt schizofren och inte oväntat allra sämst för kvinnor, barn och obemedlade. Dubbelheten understryks i den visuella gestaltningen där regissören återkommande använder speglar och glasdörrar. Just den typen av detaljer ser vi vanligtvis i spelfilm men kanske upptäcker vi det inte lika ofta i en animation.

Ali Soozandehs fortsatta karriär ska bli spännande att följa.

TEXT: ANNIKA GUSTAFSSON
nojen
@sydsvenskan.se

